

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Egy óra. . . I kor. Egy óra. . . I kor. 50 fill.
 Negyedévre . . . 3 " Negyedévre 4 " 50 "

Felolós szerkesztő:
SIPOS BÉLA.
 Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Piacz-utca 47. és 49. szám.

Csak okosan!

Debrecen, aug. 23.

Anélkül, hogy vádolnánk és anélkül, hogy gyanúsítanánk, egész őszintén kimondjuk és állítjuk, hogy nem jó hazafi, vagy nem jó politikus, vagy nem gondolkozik helyesen az, aki a mai körülmények közt azt kívánja, hogy akik az ország ügyeinek intézésével a nemzet és uralkodó bizalmából megbizattak, az ország és uralkodó közt ne a legnagyobb lelkiismeretességre és meggondoltságra érezzék magukat kötelezetteknek.

Minden guny, amely kormányférfiainkat azért éri most, mert az ország és nemzet rovására bravuroskodni nem akarnak, a legnagyobb dicséret számba megy. Majd éppen 40 évi küzdelmébe került a nemzetnek, hogy végre-valahára kormányon lássa amaz elv képviselőjét is, mely a nemzet általános óhaját legjobban kifejezi.

De mert végre kormányra került ez az elv is, mert végre közel jutottak az uralkodóval való érintkezéshez

ennek a képviselői is, nem azt jelenti, hogy most már elérve minden cél s az uralkodó bizalmának megnyerése helyett, a legmeggondoltabb diplomatikus viselkedés helyett abban keressék minisztereink a virtust, hogy mindjárt kezdetben előálljanak azokkal a szívnünk fenekén legféltékenyebben rejtgetett vágyakkal, még pedig mint követelésekkel, amely vágyak, ha évtizedek alatt beteljesülhetnek, a magyar nemzet ezeréves történelmének betetözését fogják képezni.

Nagyon sok okos ember gondolkozott már azon, hogy élhessünk meg a birodalom tulsó felével testvéries egyetértésben, amire mindkét félnek kimondhatatlan szüksége van. És ezt a testvéries egyetértést, a kölcsönös bizalmon alapuló őszinte jóakaratot, amely minden féltékenységet kizárjon, nem vagyunk képesek elérni, még pedig azért, mert Magyarországon a népszerűség-hajhászás legbizonyosabb sikerét, kivált az előfizetésre utazó sajtó abban véli fölhalálhatni, ha a birodalom tulsó felével ellenszenvet szító, hencsegő állást foglal el, hogy a gyen-

gébbek előtt az ő hazafiságát ezzel fitogtassa legjobban.

El se lehet gondolni, mily más érzést szül az oly viselkedés, amely minden sértegetést kerülve, művelt és okos emberekhez méltóan tárgyal valamit akár írásban, akár szóval, hatásának reményét érveibe és nem ki-méletlenségbe fekteti és nem visszataszító, hanem megnyerő modorral igyekszik meggyőzni a másikat arról, hogy itt, valamint minden diferenciánál csak a kölcsönös egymást megértés és méltányosság segíthet.

Követelésekkel áll elő Ausztria? Hát álljon! Érdekeit védeni szabad neki is. Államférfiától csak nem kívánhatjuk, hogy a mi malmunkra hajtásák a vizet. A mi embereink sem a fejük lágára estek, kivált a pénzügyek terén a mi miniszterelnökünk világkapacitás. Ellenfele még ki se mondta a szót, mikor ő már tudja, hogy mit akar az... Hát Wekerlét holmi becsaphatósággal gyanúsítani még pénzügyi készütséggel bíró hírlapcikkeknek sem lenne szabad. Pedig folyton

Nevek Babilonja.

Az oláh népeknél olyan sajátos viszonyokra akadhatunk, amelyek sok tekintetben a régi pater familias hatalmas gögkörére emlékeztetnek.

Egy falusi jegyző barátomtól hallottam, aki először került Oláh faluba, hogy hogy jó időbe telt, amíg hozzá tudott szokni a viszonyokhoz, főleg azonban a mig kiismerte magát. Mert addig akárhányszor azon a ponton állott, hogy megbolondul, vagy bolondnak találja a gondjaitra bizott nyáját.

Eljön egy napon a hivatalba egy legényforma ember s bepanaszolja a szomszédját, mert annak a tehene az ő lucernájában garázdálkodott.

A jegyző felveszi a panaszt és be-terjeszti a szolgabíróhoz. Vezok Jóca ügye contra X. Y. ellen.

A főszolgabírói hivatalban sok a dollog, beletelik fél esztendőbe, amíg rákerül a sor az ügy tárgyalására. Jön tehát pecsétes levél, hogy X. Y. ezen és ezen a napon jelenjék meg a központban Vezok Jócaival szemben.

A jegyző kiadja a plajásnak a cédulát kézbesítésre, az viszont azt feleli:
 — Ilyen nevű ember nincs a faluban.

— Ejnye. már hogyné lenne, hiszen tegnap is itt kuncsgorgott a kisbirókkal. Az a forradásos homloku.

— Hja ugy, szól a plajás, bizonyára Nikolics Jócát gondolod uram.

— Hivásd elő.

A legény megjelenik, a jegyző emlékszik rá, hogy tényleg ez volt a panaszos. Azonban sok a dolga, adószedéssel telik el az egész nap, nem igen bánja hát, hogy Vazok-e, avagy Nikolics-e a Jóca-szerű férfi, hanem utasítja be a tárgyalásra.

Valamelyik fél nem elégszik meg az ítélettel, fellebbez a vármegyéhez s az ügy megindul. A megyei utak jórésze még mindig gyöngé állapotban van, nem szabad következőleg csodálkozni rajta, ha a mezőrendőri kihágás históriája lassan jár s másfél év múltán jön csak el az a pillanat, hogy a nótárius a végső ítéletet magyarázza Nikolics Jócanak.

— Hivjátok csak be.

A plajás ismét felölti a tudósabb ábrázatát s kijelenti becsületszárára, hogy ő ilyen nevű embert nem ismer, de nem ismer senki a faluban.

Vasárnap délelőtt van, amikor az emberek (közéleti szereplésük élénkebb ki-domborítása szempontjából) a tanásterem-

ben hányják-vetik meg a világ dldgait, a jegyző csak bepillant s előszedi a maga emberét.

— Nikolics Dóca, kerülj beljebb.

Az ember látja, hogy az intés neki szól, bevánszorog.

— Engem hívtál, uram?

— Téged.

— Én Rakitován Jóca vagyok. Mit parancsolsz?

— Mindenekelőtt azt, hogy tedd bolonddá az öregapádat. Hány néven fogsz még szerepelni? Te nem vagy Rakitován.

A bíró fölteszi a kalapját és így, megnövesztett tekintéllyel tesz mellette tanubizonytságot.

— Igen, uram, ez Rakitován Jóca.

— Bíró, józan vagy?

— Mint a nap.

— Meg mersz arra esküdni, amit mondasz?

— Akár százszor egymásután.

— Akkor az én kezemből estek ki a kerekék — kesereg a nótárius — magyarázzátok már meg a dolgot.

Igy derülnek ki a következők: (Tes-sék jól vigyázn, mert magam is vizes borogatást teszek a fejemre, amíg leírom.)

Szporea Aurica leánykorában flugyermekkel ajándékozott meg egy ismeret-

Mit igyunk? hogy egészségünket megóvjuk, mert csakis a **természetes szénsavas ásványvizet erre a legbiztosan óvó szer.** Elsősorban az I-sőrendű természetes **szénsavas naitrontartalmú ásványvizet a MOHAI**

Számos orvosi szaktekintély által ajánlva. Elismerő nyilatkozatok a forrás leírásának ismertető füzetében olvashatók. Háztartások számára másfél literesnél valamivel nagyobb üvegekben minden kétes értékű, mesterségesen szénsavval toltott víznél, sőt a szódavíznél is **elcsöb, hogy az ÁGNES-forrás vizét a leg-szegényebb ember is könnyen megszerezhesse és hogy bárki által olcsón beszerezhető legyen, már a vidéki nagyobb városokban is lerakatok szerveztettek, ugyanott a forrás leírásának ismertető füzetét ingyen kapható. A forráskezelőség. — Kapható minden fűszerüzletben és elsősorban vendéglőben. (3.)**

ÁGNES-

FORRÁS-t, mely ideges gyomorhaj, légső-, tüdő-gyomor- és bélhurut, csontlágulás, vese-ös hólyagbántalmak eseteiben 26 óv óta kitűnő eredménnyel használtatik és **ragályos betegségek**től, mint typhur, cholera megkíméltettek azok, akik közönséges ivóvíz helyett a bacteriummentes mohai ÁGNES-forrás vízzel éltek,

Kedvelt borviz I

ezt hántorgatják és folyton ezzel igazgatják a közvéleményt.

A békés kormányzás, a békés kiegyezés ezen megnehezítésével, a kölcsönös jóakarát fölszínre kerülésének ezen lehetetlenítésével és a kölcsönös bizalom létrejöhetségének ezen lehetetlenítésével csinálunk legalább is tizszer annyi kárt, mint amennyi hasznót, mert az eféle nagy szükségességek ha létrejöhetnének — magától menne a többi...

Az adótárgyalások.

Új megállapítások.

Saját tudósítónktól. —

Debrecen, augusztus 23.

Ma már érdekesebb napja volt az adókiadó bizottságnak. Az első kerületi adózó közönség azon részét, a melynek jövedelme az ezreket meghaladja, adóztatták meg.

Ügyvédek, orvosok voltak a mai tárgyalásra megidézve. Tulnyomó részben kereskedők és iparosok adóját is tárgyalták.

A pénzügyigazgatóság részéről egy felebbezés történt. És pedig Nagy József előadó Balkányi Ede dr. orvos 167 kor. 50 koronányi adóját felebbezte meg.

A mai megállapítások a következők:

Dr. Kalmár Barna 111 korona, Monoki Lajos 81.29, Káldor és Társa 111.17, Püspöki Lajos 81, Tóth Sándorné 66.34, Kiss József 80.50, Szőke Dániel aranyműves 88, dr. Balkányi Ede 167.50, özv. Nagy Sándorné 50.20, Klein Dávid 50.60, özv. Tóth Jánosné 50.80, dr. Kiss Gyula 100, özv. Jándi Mihályné 76.27, Hadadi

Józsefné 100.01, özv. Kósa Mihályné 34.82 özv. Dulin Lőrincné 45.45, dr. Brukner Ernő 500, Rosenthal Mór 28.60, Vas István 142.18, Venyige Ferenc 59.50, ifj. Bihari István 60, Kánya Lajos 53.65, Weisz Jakab koresmáros 79.20, Knöpfler Izidor 133.46, Szabó Lajos 5, Prack Hugó papucses 29.40, Kiss Lajos szatócs 72.77, Balog Ilona 286.40, Osvát Ferenc pék 21.60, Osga Antal 32.40, özv. Sebestyén Imréné szabó 23.75, D. Nagy Dezső 39.29, Dózsa Jánosné 44.35, Boldizsár János 27.33, Csapó Ferenc pintér 21, Tóth József szatócs 30 Méder Lajos női felöltő készítő 28.50, Minarik József férfiszabó 25, Mogyorósi Zoltán szatócs 52.50, Kazai József 49.60, özv. Vass Andrásné 46.74, özv. Gyarmati Gáborné 44.46, Kovács Gyuláné 36.45, Várai János 117, Ozga Gyula 31, Egri Lajos 46, Veltur Ferenc szabó 24, Moskovics József szabó 49.50, Feltman Márk 55, Lakatos Sándorné nő szabó 40, Gebei Mária 330, Schvare Ferenc 36, Hartman Ignác 45, Vida András 36, Veres Mária 37 Ripor Gábor 56, Horvát Ignác 42, Ceglédi M. József 66, Zicherman Mózes 67, Rosenberg Dávid pálinkás 164, özv. Varga Istvánné 10, Hohmann Zidór 50, Szabó István 90, Domján János italmérő 108.32, Mater Miklós 74.57, Boldizsár János bormérő 178.64, Kepes Sándor szatócs 176.14.

Hajdumegyey virillistái.

A belügyminiszter leirata.

— Saját tudósítónktól. —

Debrecen, aug 23.

Megirtuk a minap, hogy Andrassy Gyula belügyminiszter Debrecen városához leiratot intézett a virillisek névjegyzéke ügyében. Hasonló leiratot küldött ma Hajdumegyéhez is, amelynek főbb részei a következők:

A jövő évtől kezdve a virilis jogon törvényhatósági bizottsági tagok névjegyzékének összeállításában gyökeres változás

áll be. Eddig tudvalevőleg az volt az eljárás, hogy az adókimutatásokat, amelyek szerint a virillistákat kijelölték, kivétel nélkül a királyi adóhivatalok készítették el. Ez azonban nem mutatkozott megfelelőnek mert a kir. adóhivataloknak nincsen módjában az összes adózókra vonatkozólag kellő adatokat nyújtani. Ugyanis a kir. adóhivatalokban csak a közvetlen adófizetők vannak nyilvántartva, az egyes adókat pedig a városi adóhivatalok könyvelik. Természetes, hogy a kir. adóhivatalok ilyen körülmények között nem adhattak teljesen pontos kimutatásokat s így temérdek felszólamlás történt.

Ezen segített most Andrassy Gyula gróf belügyminiszter azzal a körrendelettel, amelyet valamennyi törvényhatósági bizottságnak megküldetett. Ebben a rendeletben elrendelte a miniszter, hogy ezentul, az 1907-ik évre törvényhatósági joggal bíró virillisták névjegyzékét ne a kir. adóhivatalok, hanem a városi adóhivatalok, illetőleg a vármegyékben a községi jegyzőktől szerzett információk alapján a kir. adóhivatalok szerkesszék meg és javítsák ki.

Elrendeli továbbá a miniszter, hogy ezeket a kimutatásokat az adóhivatalok minden évben okvetlenül augusztus hó 31 ikéig a törvényhatóság rendelkezésére bocsássák. Előzőleg az adóhivatalok kötelesek a kimutatást a törvényhatóság első tisztviselőjének megküldeni, aki azt a törvényhatóság igazoló választmányához teszi át.

Felhívja továbbá a miniszter a törvényhatóságokat, hogy a legtöbb adót fizető bizottsági tagok jövő évre érvényes névjegyzékének kiigazítása iránt, valamint a választott bizottsági tagok sorában megüresedett helyeknek választás utján való betöltése iránt intézkedjenek akkép, hogy az 1907-ik évre érvényes végleges névjegyzék ez év végéig okvetlenül egybeállítassák.

A rendelet tegnap érkezett meg a megyéhez a pénzügyigazgatóság útján. A városi adóügyi osztály a miniszteri rende-

lent. (Egy olyan matematikai probléma, hogy x helyett esetleg z vagy y kerül elő a megfejtett egyenlet végén. Szóval: egyenlet több ismeretlennel.)

Mikor a gyerek világra jött, Sporea Aurica már bagolyhiten élt a társadalom merevségein átugró Vezok Tóddal. A pap beírta hát a matrikulumba, hogy a gyerek neve: Vezok Jóca. A fiu így is nőtt föl minden baj nélkül, míg Tódot agyonverték a zsandárok. Aurica asszony akkor támasz nélkül maradt, azonban egy eserepfődeles házban, annak tulajdonjogában, könnyű volt magához csalogatnia Miok Vasziliet, hogy legyen pap kötése nélküli életúrsa.

Miók ekkor, tekintettel arra, hogy ő ment asszonyos házba s nem azt vitte a magáéba, fölvette a Vezok nevet, mintegy folytatva elődjének az életét

A házasságból gyerekek származtak, ezeket Vezokoknak keresztelte a pap, így hívta az egész falu, jöllehet vén Tódot teste régen enyészetnek indult már, mikor ezek napvilágot láttak.

Hát jól van, így is lehet élni, sőt így éltek jó hosszú ideig. A hajdani Miok a könnyű élethez szokott, többet járt koresmába, mint haza, éppen akkor licitálták el fölötte a házat, amikor kiadta a lelkét.

— Könnyű neki — mondta a tréfáskedvű végrehajtó. Ugy ment a másvilágra, mint a katona: dobpergéssel.

Sporea Aurica ámbár elég vénecske

volt már, a szerelemről még mindig nem tudott lemondani. Jócája immár embrenyi ember s ő mégis most kerül először pap elé Nikolics Szpaszójéval. Mi sem természetesebb tehát, minthogy attól a pillanattól kezdve Nikolics csáválak valamennyi gyermeke s Jóca kezdi zavarba hozni a jegyző ur gondolkodási tehetőségét.

A mezőrendőri kihágás folyamatba tétele közben végre Jóca (ezidő szerint Nikolics) beleszeretett Rakitován Anicába és annak rendje és módja szerint feleségül is vette. Nem hiányzott a három napos lakodalom, félfa lu hozta az étel-ajándékokat, roskadozott a patkó alakú asztal a sült galambtól, csőrege-tészttától, jöllehet ott huzódott meg a becukrozott sült csirkére borultan a sós juh-turó, nagy öröme a meg nem hívottaknak, akik ostrommal vették be a kellő pillanatban a szobát és tíz percen belül learattak mindent.

Illő diszes keretekben folyt le a lagzi két másik napja is, mert birta az öreg Rakitován, aki Jócat odavette maga mellé (azaz inkább a lánya mellé) és számos egyebeken kívül a nevével is megajándékozta.

Mert azt hiszem, világos ezekből is, hogy Jócat most már Rakitován Jócának nevezték s így esküdtött rá az egész falu. Gyermekei később szintén Rakitovánok lettek, sőt mikor eladóvá serdült a lánya s elvéve őt feleségül Neagoe Ilia, az öreg házba költözött, — elbucszott ez is a Noagoe névtől.

Viszont az immár Rekitován Jócának három fia is volt. Ezek is beházasodtak s lett belőlük Oprea, Kornya és Tikvinyác, ahogyan az apósukat hívták.

Hogy ezek az idők folyamán hány-szor változtatták és fogják változtatni a nevüket, azt csak a jó Isten tudja.

Az általános szabály a következő: A ház és az ingatlan tulajdonosának nevét viseli az egész család, tekintet nélkül arra, hogy törvény szerint mi az igazi neve.

Ha pl. Krdu beházasodik Oprea Anna szülei házába, ő is, gyermeke is Oprea lesz addig, míg a nő szülei élnek. Haláluk után Krdu lévén a házfő, visszaveszi régi nevét.

Képzeltetni, mennyi gabalyodást okoz ez, mihelyt komoly és nem hétköznapi dologról van szó. Például a fölvet névre telekkönyveznek egy vagyont s csak az unokáknál áll be az első zavar. Hónapokba telik pusztán a nevek igazolása, azonosságuk megállapítása, nem is beszélve az esetleges kárról, veszteségről, ami olyan közel fekvő dolog.

Mert éppen a sokat emlegetett Jócával esett meg, hogy aggkorában jutott egy kis birtokhoz, amiért hosszú éveken át küzködött. Ugyanakkor azonban — immár utolsó — névváltoztatásán is át kellett esnie. A keresztjére a Sporea név van írva, mert hát mégis csak Sporea Auricának volt a törvénytelen fia.

Sz. Szigethy Vilmos.

let értelmében a virilisták névjegyzékét elkészítette s a mai nap folyamán a városi tanácshoz már be is terjesztette.

Amerika Kossuth Lajosról.

A budapesti Wasington szobor leleplezése.

Express tudósítás.

Budapest, aug. 23.

A jövő hét elején szenzációs ünnepek keretében leleplezik le Budapesten Wasington Györgynek, a híres amerikai szabadsághősnek a szobrát. Ez alkalomból igen sok amerikai város küld képviselőt az ünnepségre.

Nagyon sok amerikai állampolgár érkezik hozzánk a leleplezésre.

A székesfőváros polgármestere a Wasington szobor leleplezéséhez meghívta azoknak az amerikai városoknak polgármestereit, ahol nagyobb számban vannak magyarok.

Ezek közül a Trentoni polgármester megköszönve a meghívást levélben a következőket írja:

Kossuth Lajos nevét e hazában mi jól ismerjük és nagy becsben tartjuk. Az a fogadtatás, melyben ő 1851-ben itt részesült, s amelyre Ön hivatkozott az akkori idők népének őszinte megnyilatkozása és az a közvélemény, mely akkor róla kialakult ez időszerint is él. Igazán találó gondolat, hogy Kossuth szülő hazájában emeltessék szobor annak a férfinak, ki ugyanazt tette ami hazánkban, amit Kossuth Magyarországnak tett és elérni törekedett. Wasington dicsősége tartós alapokon nyugszik, ő az egész világra, de mindig büszkeség lesz ránk nézve, hogy emlékét Budapesten 1 szoborral tisztelik meg.

A menhely gondnok merénylői.

A véres utcai támadás.

Törvényszék előtt.

— Saját tudósítónktól. —

Debrecen, augusztus 23.

Általános szenzációt keltett néhány hét előtt a Pesti utcai véres támadás, melynek merénylői ma állottak az igazság szolgáltatás előtt. A támadás részletei röviden a következők:

Wunderle Ernő menházi hivatalnok június hó 18 án este 8 és 9 óra között sietett lakása felé, mely a Pesti utcán van. Az utcán azonban egy berugott kompániával találkozott. Dacára annak, hogy Wunderle Ernő előre látásból a kompániát ki akarta kerülni, mégis elébe állott három alak névszerint Juhász János, Fogarasi István és Medgyaszai Márton borbélysegédek és erőnek erejével belekötöttek.

Wunderle Ernő még ekkor is ki akarta kerülni a támadóit, de a borbélylegények egyike egy bottal fejbe vágta. Az ütés következtében menten előntötte fejét a vér. Egyik ütést a másik követte, úgy hogy Wunderle félholt állapotban maradt a támadás színhelyén. Majd hírül vitték a véres utcai támadást Borbély

Ferencz menházi gondnoknak is, aki megtámadott tisztviselője segítségére sietett s a támadók ő vele szembe álltak sőt üldözöbe vették és visszaűzték lakásába. Az ütésektől Borbélyt nem kímélték meg és ő is kapott a fejére egy súlyosabb természetű nyílt sebet.

Az esetről természetesen telefonon értesítették a rendőrséget, ahonnan Mile Pál rendőrfogalmazó azonnal a helyszínére ment. Rövid nyomozás után a tetteseket elfogta és másnap átadta őket az ügyészségnek.

Az ügyészség súlyos testi sértés miatt vád alá helyezte a támadókat. Ma foglalkozott a törvényszék a véres támadás ügyével és felelősségre vonta a merénylő figarokat.

A törvényszék a vád és véd beszédek elhangzása után Juhász Jánost 2 rendbeli súlyos testi sértés büntetvéért egy évi, Fogarasi Istvánt ugyanolyan címen 10 havi és Medgyaszai Mártont mint bűnrészt 8 havi börtönre ítélte. A kir. ügyész súlyosbításért, az ítéletet enyhítés miatt az ítéletet megfellebbezték. A törvényszék Fogarasi és Medgyaszait szabadlábra helyezte, míg Juhász Jánost tovább is fogva tartotta.

75 éves öngyilkos.

A vén asszony drámája.

— Saját tudósítónktól. —

Debrecen, aug. 23.

Az öngyilkosok száma a tegnapi nap folyamán ismét szaporodott. Egy agg, összetöpörödött anyóka vetett véget önkezüleg életének a ki már 75 évet küzdött az élet rögös útján. Most élete alkonyán lett rá csak elviselhetetlen az élet, a mikor már napjai ugyanis nagyon megvoltak számlálva.

Nem volt lelki ereje már a sors csapásai alatt bevárni az időt, a mit a gondviselés reá mért.

Gyulai Gáborné hajduböszörményi lakosnő az öngyilkos.

Korán özvegységre jutott s azóta élete a szenvedések kálváriája volt.

Már több ízben foglalkozott az öngyilkosság gondolatával s ismerősei körében többször hangoztatta, hogy megválnak az élettől.

Tegnap be is váltotta az ígérését. Mig hozzátartozói a házon kívül a városban foglalatostokdta, a mester gerendára fölakasztotta magát.

Mire háznője hazaérkezett, már halott volt s az előhívott orvos is csak a beállott halált konstatálhatta.

Az ügyészség, minthogy büntény esete ki van zárva, a temetésre az engedélyt megadta, a mely a holnapi nap folyamán lesz H.-Böszörményben.

Hírek mindenfelől.

Vesztett kutya áldozata. Nagy pánik tartja fogva Budafok lakosságát. Két héttel ezelőtt egy vesztett kutya megmarta Böhm Albin tekintélyes földbirtokost. Tegnap kitört rajta a vesztettség és meghalt. Feleségét, akit azóta többször megcsókolt, a Pasteur intézetbe vitték. A lakosság nagyon megvan rómúlve, mert nem tudják, hogy a kutya más állatot nem mart-e meg.

Rabló cigányok. Ruttkárol írják hogy Mittelmann József szoloesi koresmárcst, ki egyedül volt ivójában, két cigány rablási szándékból megtámadta. Mittelmann védekezés közben revolverével egyik cigányt mellbe, a másikat pedig nyakonlőtte. Mindkét cigányt a kórházba szállították.

Megszökött örült. Marcaliból jelent tudósítónk: A közeli Gomba községben Németh Ferenc leánya Németh Teréz, már hnszabb idő óta gyenge elméjű. Az elmebetegségnek állítólag azaz oka, hogy néhány esztendővel ezelőtt a szülői nem akarták ahoz adni, akihez a leány menni szeretett volna. A legény aztán megnősült, a leány pedig beteg lett, szívbajt kapott, epileptikus rohamai vannak és az elméje meghibbant. Most már nem veszi el senki. Azóta nem tud okosan gondolkodni, csak mikor görcsei szünetelnek, folyton meséket mond, szomorú, szerelmes meséket. Németh Teréz, aki még nem távozott hazulról, néhány napja eltűnt a szülői háztól. Mikor apja látta, hogy nem tér vissza, jelentést tett a hatóságknál.

Debrecenből Nagyváradra ment meghalni.

Az orfeumosnő szerelme.

— Saját tudósítónktól. —

Debrecen, augusztus 23.

Lapunk tegnapi számában megirtuk, hogy Apatócki Ida a debreceni Bika mulató énekesnője Nagyváradon öngyilkossá lett. A szerencsétlen leány szerelmes volt s ezért akart meghalni.

Most a következőket írják Nagyváradról:

Apatócky Ida szerelmes volt az orfeumkomikusba, aki nállánál kétszer idősebb, aki ütötte verte, aki után Nagyváradra jött s aki miatt öngyilkos lett. A hét elején a komikus még a Bihar mulatóban szerepelt s kedden reggel a leány öngyilkosságának hírére már elutazott Budapestre. A felgyógyult leány pedig most a kórteremben sir utánna s már menne utánna, ha volna pénze.

Apatóczy Ida már régebb idő óta szerette a komikust, kivel az orfeum színpadán ismerkedett meg és kivel a legutolsó napokig együtt is lakott Budapesten. A férfi leinte szerette is a leányt, de az utóbbi időkben elhidegült tőle, gomba lett hozzá, sőt ütötte verte. A leány végre megunt a sok verést, de azért ragaszkodott hozzá, mig végre hétfőn a férfi Budapesten hagyta a leányt, elment Nagyváradra.

Apatóczy Ida bele akart nyugodni sorsába és a debreceni Bika-vendéglőbe szerződött. De szerelme nem hagyta nyugodni, a komikus után jött Nagyváradra és itt a Szacs-vay-utcában, lakásán fölkereste.

A leány utolsó pénzét költötte az utra, Nagyváradon már csak hét krajcárja volt. Itt könyörgött a férfinak, hogy vegye vissza, hogy nincs egy fillérje se, hogy elvész, ha nem segíti. A férfi hajthatatlan maradt, s Apatóczy Ida a Szacs-vay-utca egy kapualjában felhajította a mérget. Aztán támolgyogva elindult céltalanul a városba, megirta két szelet papírra az anyjának következő utolsó sorait:

„Isten veled drága anyám és nénim, nővéreim bocsássatok meg, de Nándor nélkül nem élhetek. Szerető nővéretek.”

„Kérem azon pár sort, mi a tár-

cámba van, az anyámnak elküldeni. Róth Lajosnak, lakik Budapest, Práter-utca 46., II. e. 30 ajtó."

Asután megindult az Ezredévi-emléktérnél levő hid felé, hogy a Körösbe vesse magát, de a hid közepén elhagyta ereje, úgy hogy az utánna siető emberek vitték a korzó egy padjára. Itt talált rá a rondőr, kinek telefoni értesítésére a mentők bevitték a kórházba.

Másnap mikor jobban lett, levelet irt a komikusnak, de a levél a következő sorokkal jött vissza:

"Cimzett ma délelőtt 11 órakor Budapestre utazott."

A levélben Apatóczykya Ida kérte a férfit, hogy látogassa meg.

Valparaizó pusztulása.

Ujabb távirati jelentések.

— Express tudósítás. —

Budapest, augusztus 23.

A délamerikai földrengésről ma a következőket jelentik:

London, augusztus 23. Valparaizóból jelentik, hogy most már egész bizonyossággal meg lehet állapítani, hogy a földrengés által elpusztult emberek száma 3000. Az egész város romokban hever. Az összes középületek elpusztultak, ugyancsak a főutcák. Még nagyobb volt a pusztulás Valparaizó környékén. Elpusztultak az összes vidéki városok. A kikötőbe folyton érkeznek hajók csapatokkal és élelmiszerekkel.

Tegnap 11 földlökést éreztek újból. A múlt évben elsüllyedt egy hajó a közelben, azt a földrengés most felszínre hozta. A menekülők száma 30.000-re rug.

Berlin, augusztus 23. Csilléből jelentik: Az első földlökés óta 500 földlökést éreztek. A földrengés területe 6000 kilométerre terjed. Az anyagi kár 11 millió fontra rug.

London, augusztus 23. Valparaizóból jelentik: Megbízható becslések alapján ma már egész bizonyosan meg lehet állapítani, hogy a halottak száma körülbelül három ezer.

Az anyagi kárt még most sem lehet pontosan megbecsülni. A város összes főbb utcái teljesen elpusztultak. A kormány-épületek, a rendőrigazgatóság és a központi tűzország romokban hever.

Több banknak az épületeit megmenették. A legtöbb iskola, valbmenyi színház és a főbb klubok elpusztultak. Legkevésbé a angol és a német konzulátusok szenvedtek. A kikötőben a földrengés nem tett nagy kárt,

ÜDONSÁGOK.

Szerkesztőségi telefon sz. 339

Szerkesztőség: 6. d. e. 8—12 d. u. 2 6. éjjeli 2.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Piacz-utca 47. zs. a

— **Lajos napja.** Szombaton a magyar nemzeti ünnep lesz. A naptár nem jelöli vörös betűvel ezt a dátumot, amely pedig nemzeti ünnep: Kossuth Lajos nevenapja. Széles e hazában minden magyar honfi szíve oltárrá lesz, amelyben kegyelettel áldoz a nagy apostol emlékének. Ezen a napon, augusztus 25-ikén esendes ünnep lesz, nem hivatalos, de annál bensőségesebb, annál fenségesebb. Hazánk nagynevű fiának nevenapját a debreceni egyesületek nagy ünnepekkel készülnek megülni.

— **A debreceni tisztifőorvosi állás ügye.** A debreceni tisztifőorvosi állás ügyéről nemsokára el fog hallgatni a krónika. Weszprémy Zoltán főispán enged a folytonos sürgetéseknek s már a napokban közre fogja tenni a pályázati hirdetőment. A tisztifőorvosi állásra — mint ismeretes — nagyon sokan reflektálnak. Előreláthatólag pályázni fognak a kerületi orvosok, dr. Bruckner Ernő, dr. Tüdös Kálmán. Legtöbb kilátása van a tisztifőorvosi állásra dr. Tüdös Kálmánnak. Az orvosi kar majdnem fele ugyanis őt ajánlotta a főispán figyelmébe. Dr. Tüdös Kálmánnak a szükséges főorvosi vizsgája még nincs meg de amire a pályázat lejár, meg fogja szerezni.

— **Nyugalmazott püspök.** Müller Frigyes, az evang. szász egyház püspökét, főrendiházi tagot, a ki ma 78 éves, saját kérelmére nyugdíjazták. Müller püspök 1848. óta áll egyházi szolgálatban. 1893. óta püspök. Ő kezdeményezte 1890-ben a szász nagygyűlést, a mely a szász politika magyarbarát fordulatát jelentette.

— **Kossuth Ferencz itthon.** Budapestről írják. Kossuth Ferencz kereskedelmi miniszter ma este utazik el Karlsbadból Budapestre, a hová másnap délután érkezik meg a nyugoti pályaudvaron. A kereskedelmi miniszter három napot tölt Budapesten és 28-ikán Herkulesfürdőre utazik utókurára.

— **Zivuska Irén sikere.** Lengyelország legszebb fürdő helyéről Krynica tudatják velünk egy debreceni urilánynak zajos sikerét, a melyet a napokban megtartott hangversenyen aratott. A kies fürdőben ugyanis most leplezték le a híres költőfejedelemnek Miskievic Andrásnak szobrát Krynica volt a költő legkedvesebb tartózkodási helye és a fürdő vendégek szoborral örökítették meg emlékét. A leplezési ünnepélyt hangverseny követte, a melyre az egész környék a fürdőbe rándult. Lengyelország legelőkelőbb közönsége előtt ragyogtatta énekművészetét a hangversenyen Zivuska Irén kisasszony, a ki jelenleg ott tartózkodik Debrecenből. A megjelent nagyszámu közönséget Zivuska Irén annyira elragadtatta, hogy énekszámait többször meg kellett ismételnie. Tisztelői hatalmas koszorúval és virágcsokorral lepték meg. A hangversenyen ugyanilyen sikerrel vett részt Zivuska Mariska és Nedelli tanár a híres hegedűművész is.

— **A kamara a szegedi iparpártoló ülésen.** Az országos iparpártoló szövetség szombaton és vasárnap tartja ülését Szegeden. Az ülésen a debreceni kamara is képviselteti magát. A kamara nevében Serly Ede alelnök fog a gyűlésen megjelenni.

— **Esperanto egyesület Debrecenben.** Azok a kevesen, a kik a különféle nyelv zagyvalékból új nyelvet csináltak és világszerte akarják terjeszteni Debrecenben is fiók egyesületet alapítottak. Eddig a debreceni esperantó egyesületről senki se tudott. Most kaptunk egy folyóiratot, a melynek hívei között a következőket olvassuk. Nehány hónap alatt ennyira megerősödött az esperanto Debrecenben, hogy az eredmény felülmulta várakozásunkat. Az egész mozgalom szépen esendben indult meg minden minden vásári reklámtól. Azért kellett esendben

mindent elkezdni, mert a közönség eleintén tökéletesen szkeptikusan fogadta az eszmét, mert még emlékezetében volt a Volapük óriási kudarca. Kezdetben zárt körben kezdődött az egész propaganda, majd mind jobban megerősödvén sikerült megtörni a közönség hitetlenségét és közönyét. Így alakult meg a Magy. Eszp. Egy. debreceni fiókja 80 taggal. A tagok nagyjából diákok, egy hallgatók, és tanárok. Ózre még nagyobb erővel fog ez életképes fiokunk fejlődni. (Sáfár László titkár, Debrecen, Egyháztér 7.)

— **A darabont bünhődése.** Kassáról írják: Kozora Vince Kassa város főjegyzője, aki a miatt, hogy Pongrácz gróf volt darabont főispánnak törvénytelen rendeleteit vakon követte, fegyelmi vizsgálat alá került, ma beadta nyugdíjaztatása iránti kérelmét. Kérvényében arra hivatkozik, hogy egy részt egészsége meg van rongálva, a fegyelmi pedig ki tudja meddig húzódik, másrészt a város érdeke követeli, hogy a főjegyzői állás egyszer már be legyen töltve.

— **Fedák Sári birtokot vesz.** A gyűzü színésznő, a kiváló Fedák Sarolta, a nagy reklámprimadonna férfi rokona társaságában Nagykanizsára érkezett. Onnét kocsin Muraszterdahelyre utazott, ahol állítólag egy birtokot nézett meg, melyet meg szeretne vásárolni. A Muraköz naiv horvátjai nem is sejtik, hogy minő nagy alak készülődik közjük telepedi.

— **Baleset a debreceni vonaton.** Tegnap előtt a Szatmár felől Debrecenbe robogó személyvonat nagy késéssel érkezett be. A késés oka az volt, hogy a mozdony egyik gőzfélcsapja elromlott. A vonat a nyílt pályán megállott. Nagynehezen Nagykárolyig jutott el a vonat, ahol a hibát megreperálták. A késés más fél óra volt!

— **Uj leányiskola.** A zsidó polgári leányiskolának, a városunk ezen új tanintézetének igen alkalmas helyiséget bérelt az iskolaszék az Arany János u. 40. sz. alatt, amelynek világos szobái elkülönített udvara teljesen meg fognak felelni a követelményeinek. A helyiséget már átvette Katz Jakab iskolaszéki gondnok és dr. Kardos Albert a polgári iskola igazgatója s ugyancsak ők gondoskodnak az iskolában szükséges felszerelésekről.

— **Kereskedők dalestélye.** Szeptember elsején azaz szombateste tartják meg kereskedő ifjaink nyári szokott dalestélyüket a Dobos pavillonban. Mint azt tudjuk ez intelligens nótacsoport egyedül áll a maga nemében az egész Magyarországon. Országos hírneve napról-napra gyarapodik, majd itt — majd ott halljuk őket vidéken kitüntető elismerés között, ahol az előkelő világ szives meghívására ment. Mulatságaiknak messze vidékn párja nincs, különösen a leányok és asszonyok körében, mert ahol ami kereskedő ifjaink megjelennek, ott nincs hiány a tánc, jókedv és a kedélyes hangulatban. A meghívók egy pár nap mulva szétküldetnek. Zenész Magyar Testvérek országos hírű zenekara lesz

— **Tíz korona örökség a pápának.** Nagyváradról a következő érdekes örökösödési ügyről értesítenek Nemrégiben Dencz János kanonok halt meg Nagyváradon. Minden vagyonát, amely 507 korona értéket képviselt,

jótekyon célra hagyományozta. Többek között tíz koronát a pápa is örökölt a nagy vagyonból. Az örökhagyó utolsó akarata volt még az is, hogy a nagyváradi klérus egy tagja személyesen vigye az örökséget Rómába a szent atyának. A Rómába való költséget bizonyára nem vonják le ebből az örökségből.

— **A debreceni kereskedelmi betegségélyző egyesület igazgatósága** értesíti a betegségélyző pénztár t. tagjait, hogy dr. Tüdős Kálmán egyleti orvos f. évi szeptember 31-ig távol lesz a várostól és ezen idő alatt őt dr. Brunner Lajos orvos (Hunyady utca 2. szám) fogja helyettesíteni.

— **Meglopott gázgyár igazgató.** Legkedvesebb emlékeitől fosztotta meg eddig ismeretlen tolvaj Debreceni Jenő gázgyári igazgatót. Tíz korona értékű és D. J. monogrammal ellátott zsebkését ugyanis megmagyarázhatatlan módon valami zsebtolvaj mellény zsebéből kilopta. Debreceni Jenő a kés eltörlését bejelentette a rendőrségen. A rendőrség a tolvajt keresi.

— **Agyon akarta ütni.** Seres Bálintné szemrevaló menyecske, a kit ma egy favágó ismerőse szerelmi ajánlataival üldözte. Az asszony azonban elmenekült a favágó elől. — A favágó azonban nem hagyta annyiban a dolgot, hanem üldözőbe vette az asszonyt, mikor látta, hogy nem érheti utól, utána vágta kiélesített fejszéjét. Szerencsére a fejsze az asszony feje fölött zuhant a földre, a favágó ellen a rendőrség a vizsgálatot megindította.

— **Békéltetés.** Folyó hó 27-én délután 4 órakor az ipartestület kis tanácstermében békéltető bizottsági ülés lesz, melyen a munkaadók és munkások közt felmerült viták nyertek elintéztést.

— **A sikkasztás vádjá alatt.** — Kupfer Jenő élesztő kereskedő egyik üzleti alkalmazottját szokta megbízni azzal, hogy az élesztőt hordja szét a városban lakó kereskedőknek. — Tegnap is ilyen megbízást adott üzlete egyik alkalmazottjának — Ez értékesítette a reá bízott élesztőt, de a pénzzel nem számolt be. A rendőrségnél feljelentette az esetet és sikkasztással vádolja hűtlen alkalmazottját.

— **A pap büne.** Kinos, felháborító szenzációja van Mácsa községnek, melynek gör. kel. lelkészéről, Rácó Liviuszról kitünt, hogy az erkölcsöknek ez az aszkéta külsejű predikátora, egy elvetemedett gazember. A pap egy hitbuzgó szép lányt a 17 éves Pangicza Szidát elesábitotta s mikor a szerencsétlen teremtés gyermeket szült, azzal fenyegette meg, hogy a pokol fenekére kerül, ha elárulja, hogy ki a gyermek atyja. A szerencsétlen leány kétségbeesésében megölte újszülött gyermekét és elásta a kis holttestet a kert alá. A dolog tudomására jutott a bábának, Szakuj Jánosnének is, aki maga is meggyőződött, hogy a gyermek titokzatosan el lehet rejtve s mindjárt rosszat sejtett. Följelentette az esetet mire ő vizsgálat nyomban megindult. — A kurticsi csendőrök két embere kérdést intézett Pangicza Szidához, aki nem bírta sekáig a tagadást és Keresztész Zachariás csendőrmester keresztkérdéseire bevallotta, hogy megölte gyermekét és elásta az eresz alatt. Elmondta azt is hosszas faggatásra, hogy büntársá Rácó Liviusz pap volt. Panyica szidit e vallomása után

letartóztatták s a súlyosan kompromittáló adatok alapján megindították a vizsgálatot a leányesábitó pap ellen is.

— **Szakosztályi ülés.** A szobafestők szakosztálya tegnap délután az ipartestület kis tanácstermében gyűlést tartott melyen folyó ügyek nyertek elintéztést.

— **Kevesebb a kivándorló.** A legújabb statisztika szerint a kivándorlás csökken. Amerikából írják: Lassu, de jóleső apadást konstatálhatunk a magyarországi bevándorlást illetőleg. A múlt héten mindössze 725-en érkeztek ide hazulról, még pedig 147 magyar, 306 tót, 96 sváb, 116 horvát és oláh.

— **Tehén a vonat alatt.** A bősziorményi vonat ma késéssel érkezett Debrecenbe. Ennek oka elgázolás volt. A hajdubősziorményi vonalon Debreceni Gábor tehenét elgázolta a vonat. A hatósági szemlén a rendőrség részéről K. Tóth Mihály mezőrendőrkapitány jelent meg.

— **Megmárt asszony.** A rendőrség özvegy Nagy Sándornét orvosi rendelet alapján sürgősen a Pasteur-intézetbe szállította. Az ötvenéves asszonyt kezén és karján veszett eb rettenetesen özsemmarta. Elszállítása annál sürgősebb. mert a marás már napokkal ezelőtt történt, de ő csak tegnap jelentette be az esetet.

— **Meghaltak.** Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi nap folyamán a következő halálozásokat jelentették be: Weinrauch Pál róm. kath. 61 éves, Weisz Katalin izr. 15 hónapos, Tajti István róm. kath. 34 éves.

— **Bika mulató.** Három és fél havi működés után 8 uap mulva befejezi Grünau igazgat az előadásokat, mint az egész időny alatt ugy ezen utolsó héten is egyre változik a műsor. Ma este lép fel a híres excentrikus Black és Witte, akiket az igazgató a budapesti kiállításból hozatott, továbbá egy reudkivüli kacagató bohózat kerül naponta színre, mely a családi közönséget különösen mulattatja és élvezetes estélyeket nyújt.

— **Elveszett.** Bob nevű Bernát-hegyi him hóféhér szőrű kutya a Margit-fürdőből hétfő este óta eltűnt. A szives megtaláló, vagy az a ki a kutya hollétefelől biztos hírt ad 10 korona jutalomban részesül a Margitfürdő irodájában.

— **Uj polgári fiúiskola.** Az Abeles-féle fiúinternátus polgári fiúiskolával bővül, melynek I. II és III. osztálya már f. é. szeptemberében megnyílik. Beiratásokat naponta 11—12 fogad el az igazgatóság (Nemzetőr-u. 3.)

x **Papa, mama, baba, Mentze Kossuth-utca 4 szám**

A **Hajdumegyei népbank** Piac-utca 26. sz. nagytőzsdé épületében, minden törzsbetétre, azaz heti 50 fillér befizetésre utólagos kamatszámolással 100 korona kölcsönt folyósít. Ezen rendszer mellett nem kell a kölcsön után külön kamatot fizetni, mivel a heti befizetésekben a kamat is befoglaltatik.

x **Uraknak, hölgyeknek, fiatal loknak és öregeknek a legszebb ajándék tárgyak Mentze áruházában Kossuth utca 4. sz. alatt kapható.**

TAVIRATOK.

A király Boszniában.

Eszék, augusztus 23. A Boszniában lakó horvátok elhatározták, hogy ő felségének Trebinjébe érkeztekor pazarul kiállított hódoló feliratot nyújtanak át.

Páncél az orosz rendőröknek.

Riga, augusztus 23. A fő kormányzó beleegyezésével az összes lakosok felhívást intéztek a lakossághoz. A felhívás adakozásra szólítja fel a közönséget. A cárnak nincs módjában mondja a felhívás, hogy a rendőrök akiket hivatásuk teljesítése közben lőnek le a forradalmárok, páncéllal lássa el, ezért a közönség körében kell gyűjteni a páncélra. Az adakozásból összegyűlő összeggel fedezik a rendőrség védelmi eszközeit.

Ujabb „Jekelfalussy“ ügy.

Győr, augusztus 23. Itt ma a honvédelmi miniszter botrányához hasonló eset történt. A rendőrfőkapitány Szivós György győri lakos feljelentésére letartóztatta Tiborc János kocsmáros, mert 600 koronával tartozott. Tiborcot csak a pénz lefizetése után bocsájtották szabadon.

Trepovot megmérgezték.

Moszkva, augusztus 23. Titokban vizsgálat folyik, mert az a gyanu, hogy Trepovot az oroszok hóhérját megmérgezték. Eddig Trepov szolgálát és szakácsát tartóztatták le.

Jutalom a sikkasztó kézrekerítéséért.

Budapest, augusztus 23. Gergely Árpád a megszökött marosvásárhelyi vasuti pénztárnok kézrekerítésére a kolozsvári máv. üzletvezetőség jutalom díjat tűzött ki. A díj 2000 korona, melyet azonnal kiszolgáltattak annak, aki a sikkasztó nyomára vezeteli a rendőrséget.

Elsülyedt város.

Budapest, aug. 23. A Köln. Zt.-nak táviratozzák, hogy Umilota dél-amerikai város elsülyedt. A lakosság 100 ember kivételével elpusztult.

Uj merénylet a spanyol király ellen.

London, aug. 23. Ide érkező híteles jelentés szerint Alfonz spanyol király ellen ujabb merényletet követtek el.

Egy ujságíró párbaja.

Budapest, aug. 23. Zsedényi Aladár egy vasárnap megjelent pesti lapban tárcát írt, a melyben a budapesti honvéd gyalogezredet megsértette. Fabricius ezredes és Formanek őrnagy provokálták Zsedényit. A párbaj holnap délután lesz. A honvéd tisztikar is elégtételt kíván és ezért ma este Zserényit két százados a tisztikar nevében provokálta.

Az orosz forradalom.

Varsó, augusztus 23. Szalon fő kormányzóinak, aki ellen tudvalevőleg merényletet követtek el, az egészségi állapota nagy aggodalmakra ad okot, azt beszélük, hogy a fő kormányzót súlyos agrázkódás érte, sőt már halálának a híre is elterjedt. Pétervárról

tegnap egy bizottság érkezett ide, hogy a merénylet ügyében vizsgálatot folytasson. A bizottság megérkezését eltitkolták.

Osztrák csákó a honvéd szobron.

Kassa, aug. 23. Nagy feltűnést keltett ma a városban, hogy a szeptember 9-én leleplezendő honvéd szobor alakján osztrák csákót mintázott a szobrász. A császári katona sapkájának eltüntetését az egész város követeli.

A váltóhamisító gavallér levele.

Flaskay Dezső magáról.

— Saját tudósítónktól. —

Debrecen, aug. 21.

A debreceni társaságokban igen jól ismerték néhány év előtt Flaskay Dezsőt, aki huszárönkéntesi idejét itt töltötte. Az elegáns gavallér arra a szomorú sorsra jutott, hogy váltóhamisításért elítélték. Büntetését kitöltve, Amerikába vándorolt, a honnát most egy nagyvárad ismerőséhez levelet írt.

A levélben a többek között ezeket írja:

„Levelének az a része, melyben közli velem a hazai és a nagyvárad lapok azt a közlését, melyben személyemmel foglalkozik s többek közt engemet mint omni buszost tüntet fel a legérthetőbb alakban felháborít. Bár nem lenne egyáltalában szégyenleni való, ha ilyen munkát végeztem volna, amely elég könnyű s jól fizetett s mindazonáltal kijelentem, hogy egy pillanatig sem voltam — mint ők magokat kifejezik — annyira „letörve“, hogy mégis kényszerítve lettem volna a tudtommal nem a leggusztusosabb munkát elfogadni.

Egy hónapig dolgoztam egy brooklyni porcellán gyárban, mint email festő igen jó fizetéssel, s bármennyire sajnálták is távozásomat, elhagytam, mert a gyári zaj s különösen a nem elégséges világítás idegessé tett s majd mindennap erős fejfájásom volt. Egy hónapig hajótöltés voltam egy New-York és Mexikó között közlekedő személyszállító hajón, 3 hétig elairk voltam a The Northwestern Mutual Life Insurans Company-nál s attól kezdve Mr. A. Turner farmján vagyok ismert minőségben alkalmazva s nem szerénytelenség ha azt mondom, hogy főnököm teljes megelégedésére s becsülésére. Így a napló jegyzeteim alapján viszonyainkra vonatkozó közléseimről láthatja kedves Faludy ur, hogy nem voltam kénytelen omnibus kodni, s ha ezt írták rólam, felteszem, hogy a new-yorki tudósítás rám vonatkozó többi részlete is hasonlóan roszindulatu s alaptalan.

Felkérem s egyuttal felhatalmazom kedves Faludy ur, hogy illő alakban hozza nyilvánosságra e közleményemet. Amerikában tartózkodásom alatt részint egyéb okok, de különösen komoly elfoglaltságomnál fogva pillanatra sem érintkeztem magyar emberekkel, amint ezt önnek elutazásomat megelőzőleg kilátásba is helyeztem. Csak valódi yankeék társaságában szeretek lenni s ismételve kijelentem hogy a new-yorki second Avenu magyar kávéházait s egyéb gyűlhelyeit nem is ismerem.

Ami letörtségemet illeti, arra nézve-

kijelenthetem, hogy egy pillanatra sem voltam letörve s tisztességes munkám után biztosított jövedelmemmel nem csak kijövök, hanem valamit meg is takarítok mert hazai kötelezettségeimnek nem is olyan sok idő múlva eleget akarok és fogok is tenni.

Különben hogy vannak? Magam hála Istennek egészséges vagyok, de sohasem fogom magamat egészen jól érezni, lelkileg beteg vagyok s nagyon, nagyon vágyom haza.

Apanázsomat az én felszólításomra nem küldik, nincs rá szükségem, az én munkakedvemmel s az én elhatározásom mal nem jöhetnek — excepto non putareno — olyan viszonyok közé, hogy komolyan nélkülözöm kellene.

Itten mosian elviselhetetlen melegnek vannak, csak a tengerparton este felé van egy kis élvezhető levegő.

Szives válaszát várja s önt üdvözli tisztelő hive: Flaskay Dezső.

Megostromelt vendéglő.

Háboru az Alsó-erdősoron.

— Expresz tudósítás, —

Budapest, aug. 23.

A mentők az éjjel az Alsó-erdősor-utcából elszállították Kurir Jakab 42 éves cimfestőt (lakik Alsóerdősor-utca 18.), aki holtrészeg volt, de egyben súlyosan sérült is, a feje több helyen be volt szakítva.

A Rókusba kerülve, nem emlékezett sem arra, hol mulatott, sem arra, hol törték be a fejét.

Hajnal felé egy rendőr kíséretében bejött a főkapitányságra Palenczer János vendéglős, akinek az Alsó-erdősor-utca 5. szám alatt van kocsmája és bevallotta, hogy Kurir Jakabot ő verte fejbe persze önvédelemből.

Kurir ugyanis holtrészeg volt, italt akart, amit megtagadott tőle, mire a részeg ember megtámadta, ő önvédelemből előkapta a revolvert, de nem lőtt vele, „csak“ fejbeütötte néhányszor Kurirt, aztán kidobta.

De hát nem ez az ő baja és nem is ezért jött a rendőrségre, hanem amikor Kurir már fejbe volt verve és ki volt dobva, több idegen ember a részeg ember pártjára állt, megostromolta a vendéglőt, rátámadt a vendéglősre és közben teljesen kifosztotta a pénzesfiókot. Mennyi pénz volt benne, azt nem tudja, de a pénze után jött be a rendőrségre.

A rendőrség a rejtélyes ügyben megindította a nyomozást, elsősorban Palenczer ellen, aki bevallotta, hogy ő verte fejbe Kurirt, Valószínűnek látszik, hogy Palenczer a rablótámadás történetét csak kitalálta, hogy a maga dolgát szépítse.

Közgazdaság.

Kereskedők és iparosok figyelmébe. A debreceni kereskedelmi és iparkamara a következőket közli: A cs. és kir. közös hadügyminisztérium pályázatot hirdet a közös hadsereg ruházati és különböző hadfelszerelési szükségleteire. Ilyen cikkek: Sapkák, keztyük, csákók,

vászon és posztóruhák, zsinórok, gombkötő áruk, szücsárúk, vászon cikkek, kötelárúk, szij és nyergesárúk, tollbokréták, sisakok, vaseszközök és bádogárúk. Az ajánlatok legkésőbb f. év október 10-ikéig a közös hadügyminisztériumhoz Bécsbe nyújtandók be. A hirdetés teljes szövegében a kamaránál tekinthető meg, ugyanott láthatók az ajánlati minták és a szerződés minta. Egyébként megjelent a hirdetés teljes szövegében a hivatalos lap augusztus 22-iki számában. A bécsi csász. és kir. tüzérszertár pályázatot hirdet különböző csomagolási, fém-, fa-, világítási cikkek, különböző anyagokra, eszközökre és szerszámokra. Az ajánlat legkésőbb szeptember hó 10-én délelőtt 9 óráig a k. u. k. Artillerieuzsdepot Bécs adandók be. A kereskedelmi miniszter ur megengedte, hogy Dolha község idei augusztusi vásárja augusztus 28—29 helyett, 29—30-én tartassék meg. A IX. országos sörárpa vásár f. évi augusztus hó 23-án esütörtökön fog megtartatni Miskolczon, a városháza nagytermében. E vásár d. e. 9—12 óráig, d. u. 2—4 óráig tart. Közlebbi értesítés a kamaránál nyerhető. Az ökörmézői főszolgabírói hivatal Ökörmézőn egy ujonnan szervezett kerületi kéményseprői állásra, melynek kerületéhez ökörmézői járás 26 községén kívül a huszti járásból Kővesliget, Alsóbisztra, Berezna és Herinése községek tartoznak, pályázatot hirdetett. Határidő szeptember 10.

Terményfőzsdé.

Schvarcz E. debreczeni bizományos távirati jelentése
Budapest, 1906. aug. 23.

Jegyzések 50 kgrammonként szólnak. Készáru 5 olcsóbb. Határidők lanyhák.

1906. októberi buza	7 12.—13
1907. áprilisi buza	7 26.—28
októberi rozs	6 08.—09
1906. áprilisi rozs	6 30.—31
októberi zab	6 37.—38
áprilisi zab	6 49.—50
1907. májusi tengeri	5 13.—14
1906. júliusi	—
1906. aug.	—
szeptemb-ri	6 17.—18
1906. augusztusi repcze	16 5—20

REGENY-CSARNOK.

Kexholmi Mária.

— Regényes történet. —

28 Irta: Rákosi Viktor.

Igy van ez a civilizált európai államokban, ahol pedig a szabad sajtó és a képviselőház ellenőriz, bírál és nyilvánosan tárgyal mindent, tehát a visszaéléseknek kevesebb tere van. Képzhetik tehát, mit jelent a szent országban a cár látogatása. Többet, mintha az atyaisten maga szállna le az égből. A cár, aki élet és halál ura, aki egy szavával a menyországba emel, a másikkal pedig Szibéria poklába kerget. A cár, ha egy kicsit rossz kedvű, megteheti, hogy a legcsekélyebb mulasztást a lehető legszigorubb kegyetlenséggel büntet. Képzhetők, hogy Varsóban is mily rettentő izgalom fogta el különösen a hivatalnok osztályt és a katonatiszti kart, a hivatalnok osztályt, mely érezte, hogy neki kutyakötelessége egy megelégedett, boldog és szerető Lengyelországot bemutatni és a katonai tisztikar melynek tanuságot kellett tennie arról, hogy Lengyelország őrzése biztos kezekben nyugszik.

De mégis a rendőrség az, a melyre ilyenkor a legsúlyosabb feladat hárul. Mert a cár személyének biztossága ő rája van bízva A cárnak van pár százezer hajszála és egynek sem szabad meggörbül-

nie. Csak egyszer hal meg minden ember, még ha cár is, de ha cár, akkor ezer halál várakozik reá. Az utazás Szent-Pétervárról Varsóig maga is nagyon körülményes dolog s legalább egy dandár katonaság és vagy ezer rendőr kell hozzá. A katonák őrzik az utvonalat, hidakat, viaduktokat a rendőrök őrzik az állomásokat. Az állomásokon a táviró szolgálatot a rendőrség telegrafistái veszik át, s a míg a cár vonata arra robog, minden más táviró-szolgálat szünetel. Még a legártatlanabb üzleti táviratot sem továbbítják, mert a marha szó is dinamitot és bombát jelenthet.

Huszonnégy órát volt a cár Varsóban töltendő s e huszonnégy óra hallatlan intézkedéseket tett szükségessé. Kétezer titkosrendőr érkezett a varsói polikai megerősítésére. Mikor már minden intézkedés meg volt, akkor érkeztek egymásután a fő-, főbb- és a legfőbb rendőrtisztek inspicálni. Végül pedig megérkezett a belügyminiszter s még egyszer végig vizsgálta az összes intézkedéseket s miután mindent helyben hagyott, jelentette Szent Pétervárra, hogy 6 felsége jöhet.

Folytatjuk.

Magyar állam vasutak menetrendje

1906. május hó 1-től.

Debreczenből indul:

Budapest felé (gyorsvonat)	d. u.	4 6. 30 p
Budapest felé (gyorsvonat)	reggel	8 „ 17 „
Budapest - Nagyvárad felé	d. u.	3 „ 30 „
Budapest - Nagyvárad felé	este	0 „ 35 „
Szatmár - M.-Sziget felé	d. u.	4 „ — „
Csak Szatmár (gyorsvonat)	d. u.	6 „ 55 „
Csak Szatmár teher v. sz. sz.	este	8 „ 24 „
Szatmár - M.-Sziget f. (gyorsv)	d. u.	12 „ 11 „
Miskolc - Kassa felé	reggel	8 „ 51 „
Miskolc - Kassa felé	este	7 „ 22 „
Szerencs - S.-A.-Ujhely-Kassa f.	d. u.	4 „ 25 „
m. á. vasutól	reggel	5 „ 35 „
vásártérről	reggel	5 „ 44 „
m. á. vasutól	d. e.	8 „ 09 „
vásártérről	d. e.	8 „ 16 „
m. á. vasutól	d. e.	11 „ 11 „
vásártérről	d. e.	11 „ 23 „
m. á. vasutól	d. u.	4 „ 74 „
vásártérről	d. u.	4 „ 40 „
m. á. vasutól	este	7 „ — „
vásártérről	este	7 „ 07 „
F.-Abony felé m. á. vasutól	reggel	4 „ 35 „
F.-Abony felé vásártérről	reggel	4 „ 56 „
O.-Kócs - Polgár felé m. á. v.-tól	d. u.	4 „ 56 „
O.-Kócs - Polgár felé vásártérről	d. u.	5 „ 16 „
Derecske - N.-Léta felé	reggel	9 „ 35 „
Derecske - N.-Léta felé	d. u.	4 „ 51 „

Budapestre érkezik:

A reggel 8 ó. 57 p.-kor ind. gy. v.	d. u.	1 ó. 50 p
A déli 12 ó. 05 p.-kor ind. sz. v.	este	6 „ 40 „
Az este 10 ó. 31 p.-kor ind. sz. v.	reggel	5 „ 45 „
A d. u. 4 ó. 46 p.-kor ind. sz. v.	este	9 „ 35 „

Budapestről Debreczenbe indul:

A d. u. 12 ó. 4 p.-kor érk. gy. v.	reggel	7 ó. 25 p
A d. u. 8 ó. 29 p.-kor érk. sz. v.	reggel	9 „ — „
Az este 6 ó. 29 p.-kor érk. sz. v.	d. u.	2 „ 35 „
Az éjjel 2 ó. 24 p.-kor érk. sz. v.	este	7 „ — „
(P.-Ladányig gy. v. átszállással)	este	9 „ 15 „

Debreczenbe érkezik:

Budapest felől (személyvonat)	d. u.	3 ó. 29 p
Budapest - Nagyvárad f. gyorsv.	este	6 „ 48 „
Budapest - Nagyvárad felől	éjjel	2 „ 24 „
Budapest - Nagyvárad felől	d. u.	3 „ 29 „
Csak P.-Ladánytól	reggel	7 „ 46 „
Csak Szatmár felől	reggel	8 „ 46 „
Szatmár - M.-Szigetről	d. u.	4 „ 12 „
Csak M.-Szigetről	este	10 „ 11 „
Szatmár felől	este	6 „ 40 „
Kassa - Miskolc felől	este	8 „ 19 „
Kassa - S.-A.-Ujhely - Szerencs	d. e.	11 „ 31 „
vásártérről	reggel	7 „ 33 „
máv. vasúthoz	d. e.	7 „ 40 „
vásártérről	este	6 „ 22 „
máv. vasúthoz	este	6 „ 28 „
vásártérről	d. u.	3 „ 29 „
máv. vasúthoz	d. u.	3 „ 35 „
F.-Abony felől vásártérről	d. u.	7 „ 44 „
F.-Abony felől m. á. vasúthoz	d. u.	7 „ 54 „
O.-Kócs - Polgár felől vásártérről	reggel	5 „ 25 „
O.-Kócs - Polgár felől máv. hoz.	reggel	5 „ 35 „
Derecske - Nagy-Léta felől	reggel	7 „ 15 „
Derecske - Nagy-Léta felől	d. u.	3 „ 13 „

Nagyjövőjü
modern üzlethez
5 - 6 ezer korona készpénzzel
társ kerestetik.
Czim a kiadóban.

Legjobb bajuszsodró a híres
DEBRECZENI
„GZIVIS“ bajuszpedró.

mely nem tép, de jól összetartja és nőteti a bajuszt!
1 doboz ára 40 fillér.
Készítő helye s főraktára
Mihalovits Jenő
gyógyszertára a „Gyógyó hoz“ DEBRECZENBEN.

Az iskolai év kezdete alkalmából
ajánljuk
dusan felszerelt raktárunkat a t. szülők szives figyelmébe
Fiu- és férfi ingek.
Lábravalók és harisnyák.
Nyakkendők, paplanok.
Madráczok és flanel takarók
nagy választékban feltűnő olcsó szabott árakhoz
SZABÓ LAJOS FIAI
vászon, divat és szőnyeg áruháza
DEBRECZEN, Rózsa-utca.

Tisztíts csak
Globusz
fémfisztfó kivonat

László Zsigmond
ALLATORVOS
rendelő irodája
Csapó-utca 30.

Villamos Színház
a szénapiacson.
Sima, tiszta, rezgés nélküli képek.
MŰSOR:
Augusztus 24. és 25-én:
1. Az elbűvölt ház. 2. A vihar áldozata. 3. Napoleon és az őrszem. 4. A megbüntetett hálátlanság. 5. Csintalan ezukrászinás. 6. Lehetetlen borotválkozás. 7. Egy szenes legény fürdője. 8. A török basa álma. 9. Automobil rabló.
Minden szombaton közkívánatra „Mózes élete.“
Belépő díj: Első hely 30 kr., második 20 kr., harmadik 10 kr.
Kezdeté este 7 órától 11-ig, óránként.
Ma este 10-től 11 óráig kizárólag felnőtt férfiak részére előadás.

Kölcsönöket
a legkedvezőbb feltételek mellett folyósít a
Központi Bank
mint szövetkezet
Debreczen, Piacz-utca 65. szám
Egy törzsbetét 50 fillér. Minden törzsbetét 100 korona hiteltre jogosít.
Négyéves óvtársulat.
Parezellázási kölcsönök heti törlesztésre.

Idei termésű zamatos
Ceilon és Cuba kávé
naponként
frissen pergelt kávé.
Zamatos teák.
Friss liptói turó.
Valódi szegedi idei paprika
Kohn Henrik
szégnél kapható
Debreczenben, gr. Degenfeld-tér 7

Apró hirdetések.

10 szögig 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 8 fillér. — Vidéki tudakozásnál tessék válaszbélyeget csatolni.

Mézédes csemege szálló 5 kg. kosarakban 2 koronáért ajánl Tóth József fűszer és csemege kereskedő Debreczen, Széchenyi utca 55. sz. Ismét eladók árkedvezménybe részesülnek.

100 pár csirke, 2 drb félkövér fekete sertés, 3 drb félkövér angol süldő, 9 drb malacz Tóczóskert II. járás 40. sz. (Konrad-féle) háznál eladó.

Kazánfűtő és lakatos segéd felvétetnek Stern József és Testvére kefégyárában Debreczenben.

Friss gyümölcsből készült kárpáti málna szörp 1 nagy üveg 80 kr. Kis üveg 40 kr. Gyümölcs csomagoláshoz finom fagyapot nagyban is kicsinyben Kontsek Géza Debreczen, Kossuth-utca.

Csizmadiá tanorczokat napibér mellett szegdtetünk. Csizmadiák termelő és árucarnoka Margit fürdő-telep.

Két utcai szoba (külön lakosztály) a főtér közelében augusztus 1-től **kereskedelmi irodának kiadó**. Czim a kiadóhivatalban.

Kaptákat készen raktáron tartnak és minták után megrendelésre készítünk. Csizmadiák termelő és árucarnoka Margit fürdő-telep.

Magányos intelligens nő, külön bejárattal butorozott utcai szobát előszobával, esetleg teljes ellátással keres. Ajánlatok ár megjelöléssel kiadóhivatalba küldendők.

Csinos ház bormérési és vendéglői joggal eladó. Czim a kiadóban.

Eladó egy jó karban lévő zongora. Czim Sziv-utca 10.

Egy igen jó menetelű fodrász üzlet elutazás miatt eladó. Értekezhetni a kiadóba.

Csemege szállót ajánlok kereskedők- és magán fogyasztók részére a legolcsóbb napi ár mellett. Darvas Miksa szálló kivitele Debreczen. Telefon 234.

Intelligens izr. családnál 2 fiu gyermek teljes ellátásra elfogadtatik. Értekezni lehet Piacz-utcán az Alföldi takarékpénztár épületben.

Főtrafik udvarán 3 szobás helyiség pincézék kiadók. Értekezhetni Farkas Henriknél Piacz-utca 43.

Kiadó utcai garzon lakás butorozva Verbeczy-u. 4 kir. törvényszékkel szembe.

Kiadó Széchenyi-utca 18. sz. alatt két szoba és konyha.

Figyelnél tessék! Hol tisztítassuk alaposan a ruháinkat? Széchenyi utca 6. szám alatt Péchy Bertalan festő és ruhatisztító.

Butorozott szobát keresek kapu alatti bejárattal. Ajánlatokat akiadóhivatal továbbít.

Használt üzleti Portált megvételre keresek. Czim a kiadóban.

Rugyanta bélyegzők legolcsóbban megrendelhetők Hoffmann és Kronovitznál, hol óriási választék áll rendelkezésre.

Hajdusági
Bajuszpedrő.

Védjegy.

Szép bajusz

nyerhető a leggyorsabban
a híres

hajdusági bajuszpedrő

használata által, mely
legjobb az egész világon.
1 doboz 50 fillér, 3 próba-
doboz 2 kor. 15 fillér. 6
doboz 3 kor. és 65 fillér
bérmentve utánvétellel.

Készíti

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerész

DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. sz.

„Arany egyszarvu“ gyógyszerár.

Új boro. hordók

50—1000 literes

minden nagyságban.

Értekezhetni Roth Zsigmond-
nál Hatvan-utca 8.

Tenyésztőjás

fajtiszta Plymouth-Rock egészen friss
darabja 50 fillér. Kapható

EHRENTHEIL MARGIT

baromfiudvar,

BUDAPEST, III. Repkény-utca 20. sz.

Iskolás fiuk és lányok

részére ajánlunk

Fehérnemüeket

ing, alsónadrág, szoknya,
gallér, kézelő, nyakkendő.

Asztalnemüeket

törülközőket, zsebkendőket,
Matrác, Paplanok, Flanell
takarók, kötények. Intéze-
tek részére előírás szerint.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Új üzlet megnyitás.

Van szerencsém értesíteni a nagyérdemű huszfogyasztó kö-
zönséget, hogy **Szentanna-utca 1. sz. (Szilcz-házban levő**

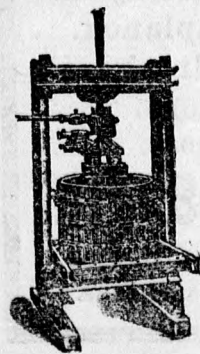
kóser huszmérésemet

megnyitottam.

Szives pártfogást kér

Láng Miksa mészáros

Szent-Anna-utca 1. sz.

„URSUS“

a legtökéletesebb s szabadalmazott

Borsajtó

felső nyomással három áttétellel, **acélgerenda szerkezet**,
legmagasabb nyomó képesség. A törköly egy darabban
kiemelhető. A must vasrészekkel nem érintkezik, ezáltal a bor megfe-
kedése kizárva. Könnyű kezelés, kevés munkaerővel. **Honl gyártmány.**

Szőlészeti, borászati és pinczészeti cikkekből valamint **va-
dászfegyverekről és vadászati felszerelésekről** képes árlap ingyen és
bérmentve.

Lőpor árulás.

TOTH GYULA vasnagykereskedő, Debreczen, Főtér.